Wizualne podsumowania integrujące

BONUS 5

16 schematów integracji i ćwiczeń

Połącz wiedzę • sprawdź hipotezę

Zestawiaj anatomię, funkcję, objawy i kontekst. Szukaj zarówno zgodności, jak i danych, które nie pasują do pierwszego wyjaśnienia.

Jak korzystać

Prześledź diagram, nazwij granicę interpretacji i odpowiedz na pytanie. Przy przypadku końcowym najpierw ułóż własny plan, potem przeczytaj omówienie.

Zakres

Materiał edukacyjny do powtórek. Diagramy nie stanowią rozpoznania ani kwalifikacji do zabiegu.

Wizualne podsumowania integrujące

SCHEMAT 1 – Od bodźca do odczucia bólu

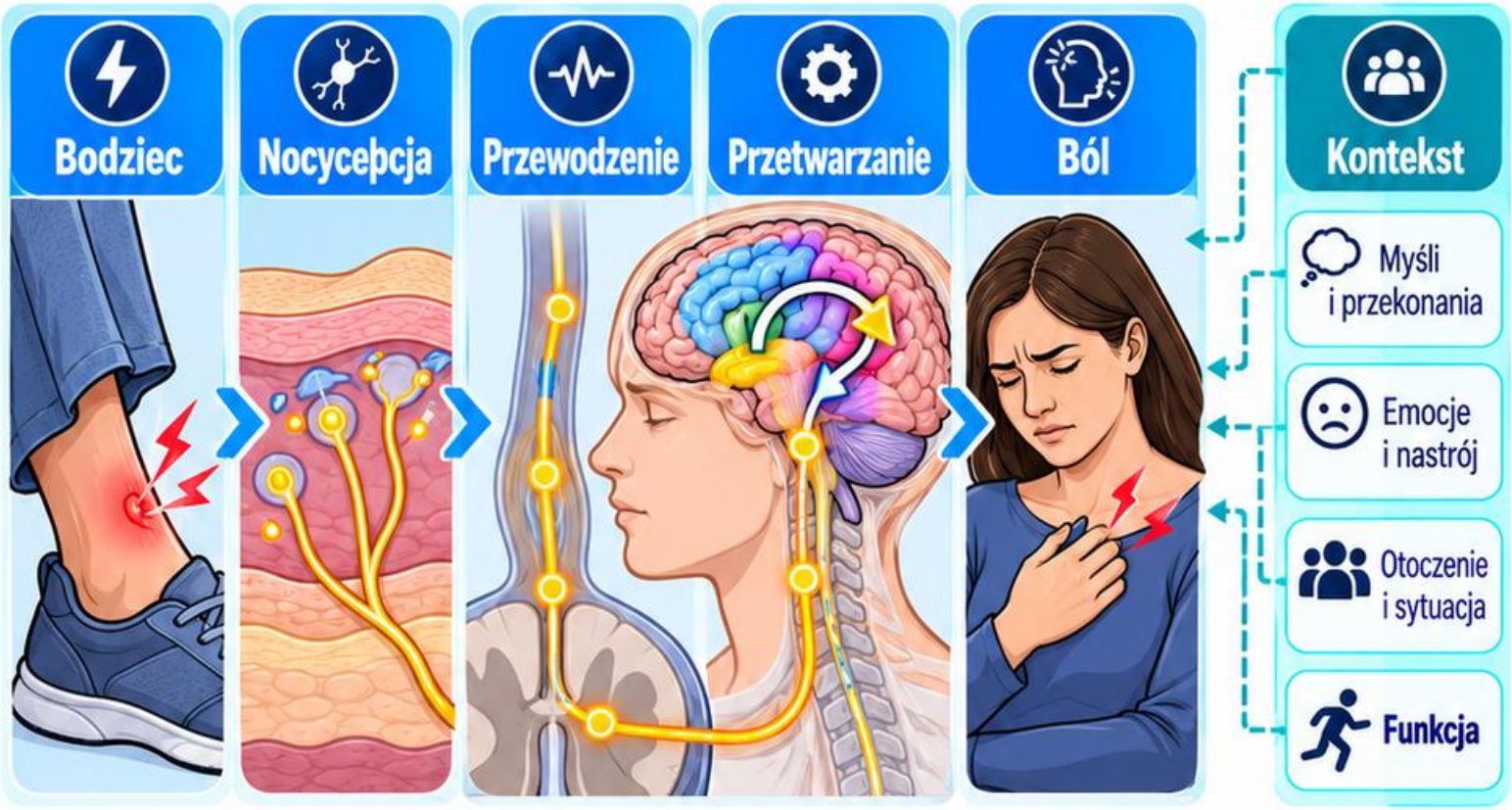

1 Mapa procesu

Bodziec, aktywność receptorów, przewodzenie, przetwarzanie ośrodkowe i doświadczenie osoby to powiązane, lecz różne poziomy. Nie są jednym prostym odczytem uszkodzenia.

2 Dwa tory

Nocycepcja dotyczy kodowania bodźców szkodliwych, a ból osobistego doświadczenia. Ich związek nie oznacza identyczności ani stałej proporcji.

3 Ćwiczenie integrujące

Do opisu „piecze przy ubraniu” przyporządkuj zgłoszenie oraz kontekst. Nie dopisuj od razu pewnego miejsca uszkodzenia lub konkretnej drogi nerwowej.

4 Wniosek

Intensywność bólu nie jest prostą miarą wielkości blizny. Rozumienie procesu pomaga poważnie traktować objaw i jednocześnie zachować ostrożność w interpretowaniu mechanizmu. **Dodaj funkcję, która jest dla osoby najważniejsza.**

Bodziec → Nocycepcja → Przewodzenie → Przetwarzanie → Ból → Funkcja | Źródła: B5-1, B5-4

Wizualne podsumowania integrujące

SCHEMAT 2 – Od rdzenia do skóry

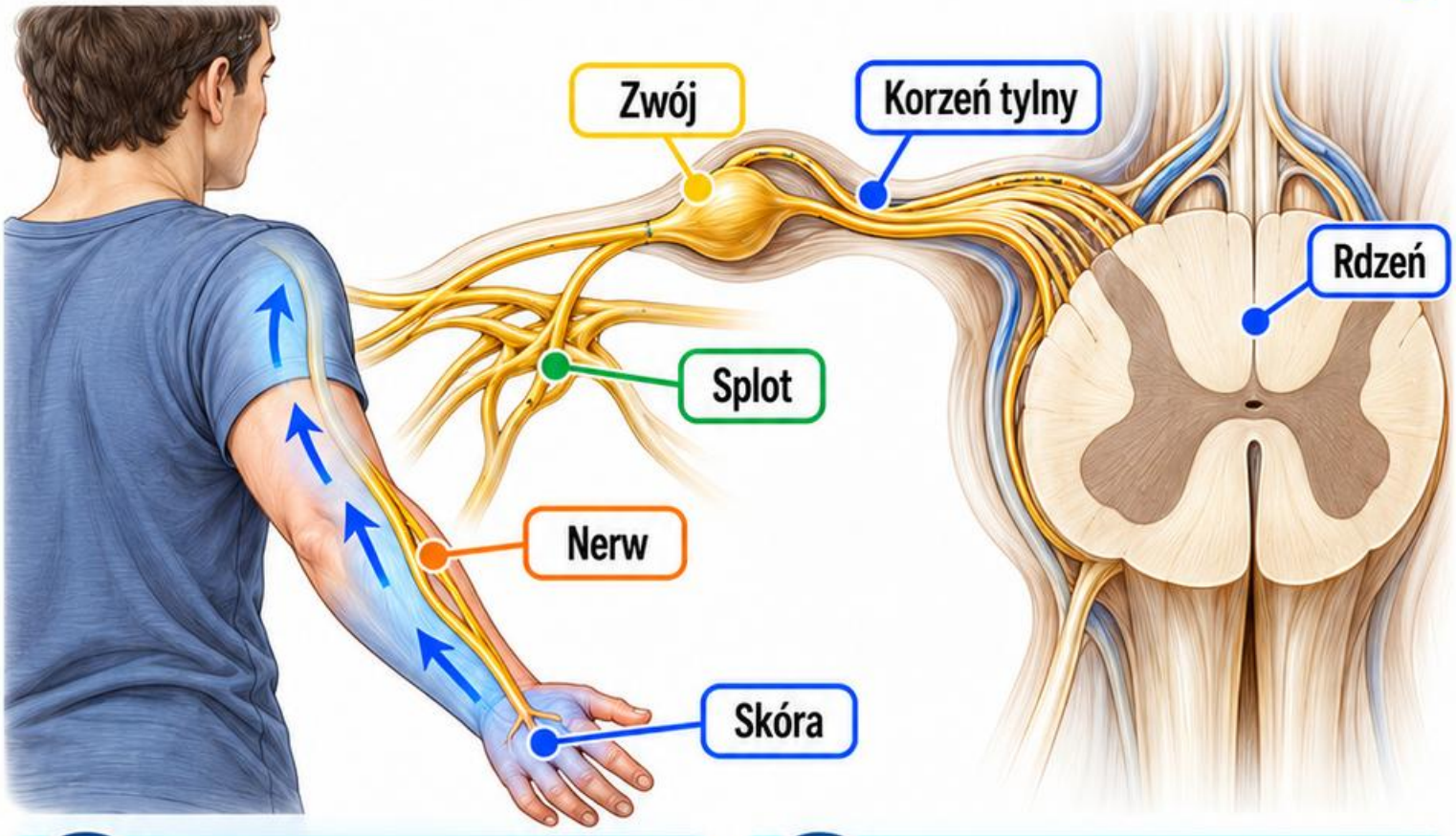

Mapa drogi

Korzeń tylny, zwój rdzeniowy, nerw mieszany, gałąź i terytorium obwodowe opisują różne elementy organizacji. Kierunek czucia prowadzi od obwodu do rdzenia.

Reorganizacja

We włóknach nerwu końcowego po splocie mogą spotkać się różne poziomy segmentarne. Dlatego mapa korzenia nie kopiuje mapy jednego nerwu.

Ćwiczenie integrujące

Zaznacz, gdzie znajduje się ciało pierwotnego neuronu czuciowego. Następnie wskaż, która nazwa dotyczy obszaru skóry, a która struktury nerwowej.

Wniosek

Zwój jest strukturą, dermatom modelem udziału korzenia w czuciu skóry. Nie wolno używać tych pojęć zamiennie. Wyjaśnij różnicę własnymi słowami przed dalszą interpretacją objawów.

obserwacja → analiza → integracja → samodzielne wyjaśnienie | Źródła: B5-2, B5-3

SCHEMAT 3 – Korzeń i nerw: porównanie

	Korzeń	Nerw
Czucie		
Ruch		
Odruchy		
Niepewność		

1. Dwie kolumny

Korzeń wiąże się z organizacją segmentarną, nerw końcowy z reorganizacją po splocie. Ich uszkodzenia mogą dawać częściowo podobne objawy.

2. Trzy wiersze

Porównuj czucie, ruch i odruchy. W każdym wierszu zapisz konkret, nie ogólne określenie „nieprawidłowość". Dane mogą być niepełne lub niezgodne.

3. Ćwiczenie integrujące

Drętwieniu palca przypisz dodatkowe pytanie o powierzchnię. Osłabieniu przypisz nazwę ruchu, a zmianie odruchu stronę i warunki oceny.

4. Wniosek

Jeden objaw nie wybiera lokalizacji. Zestaw kilku spójnych danych jest bardziej informacyjny, ale nadal wymaga właściwej oceny. Zachowaj osobne pole dla alternatywnych wyjaśnień i danych przeczących pierwszemu pomysłowi.

Źródła: B5-2, B5-3, B5-4

Wizualne podsumowania integrujące

SCHEMAT 4 – Somatyczny i autonomiczny

Somatyczny

Autonomiczny

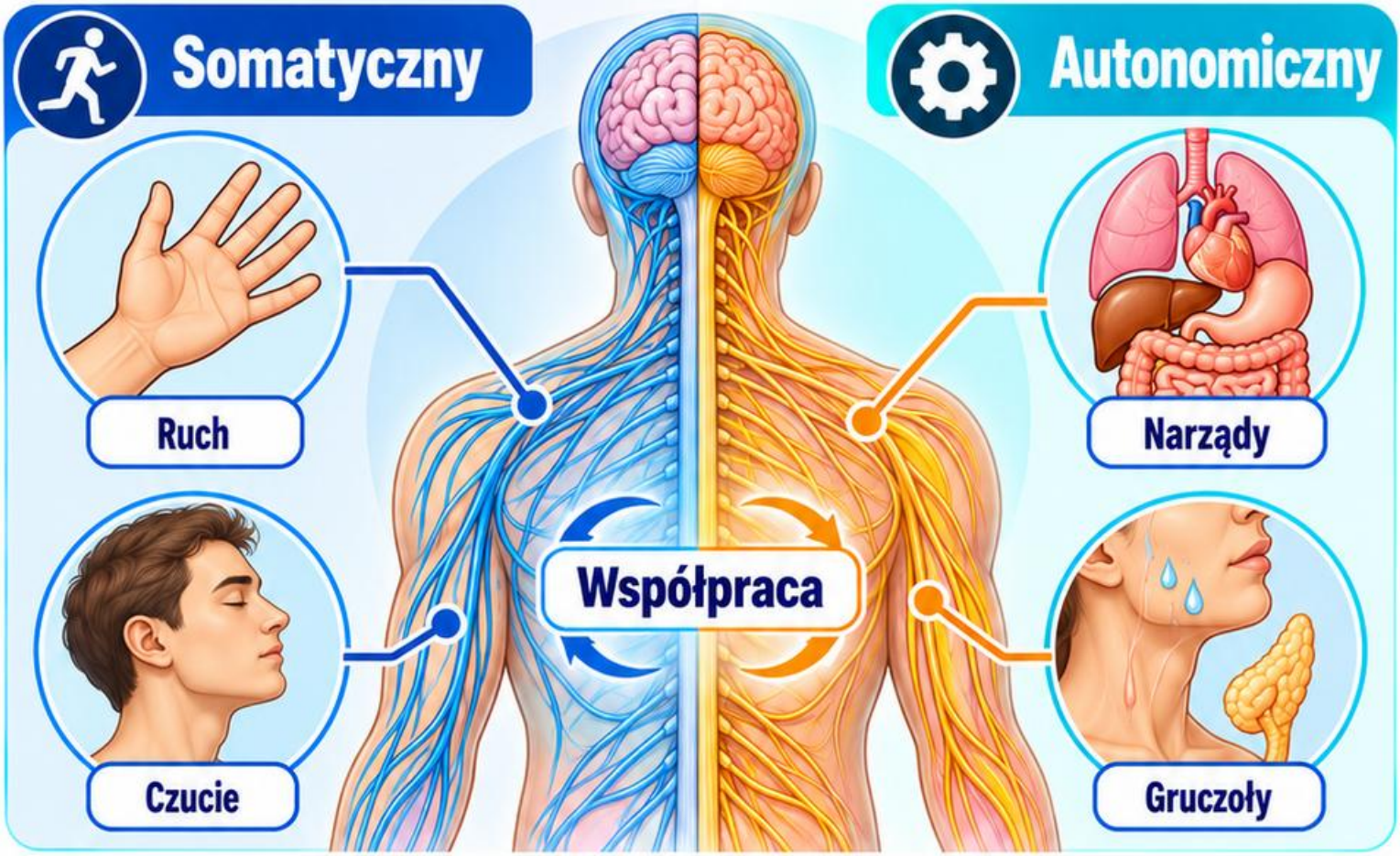

Dwie perspektywy

Układ somatyczny obejmuje między innymi czucie ciała i ruch mięśni szkieletowych. Autonomiczny reguluje funkcje narządów, mięśni gładkich oraz gruczołów.

Współpraca

Funkcje nie działają w izolacji. Ból, oddech i aktywność mogą angażować kilka dróg, lecz współwystępowanie nie dowodzi jednego wspólnego mechanizmu.

Ćwiczenie integrujące

Oddziel ruch palców, pocenie i zgłaszany ból. Wskaż, które są funkcjlą, które obserwacją i jakich informacji brakuje do interpretacji.

Wniosek

Nie tłumacz każdego objawu „przewagą współczulną". Kołatanie, duszność lub nowy deficyt wymagają odpowiedniej oceny. Przejrzysty diagram organizuje pojęcia, ale nie zastępuje badania ani rozpoznania.

Anatomia → obserwacja → hipoteza → weryfikacja | Źródła: B5-1, B5-3, B5-6

SCHEMAT 5 – Głowa: mapa powiązań

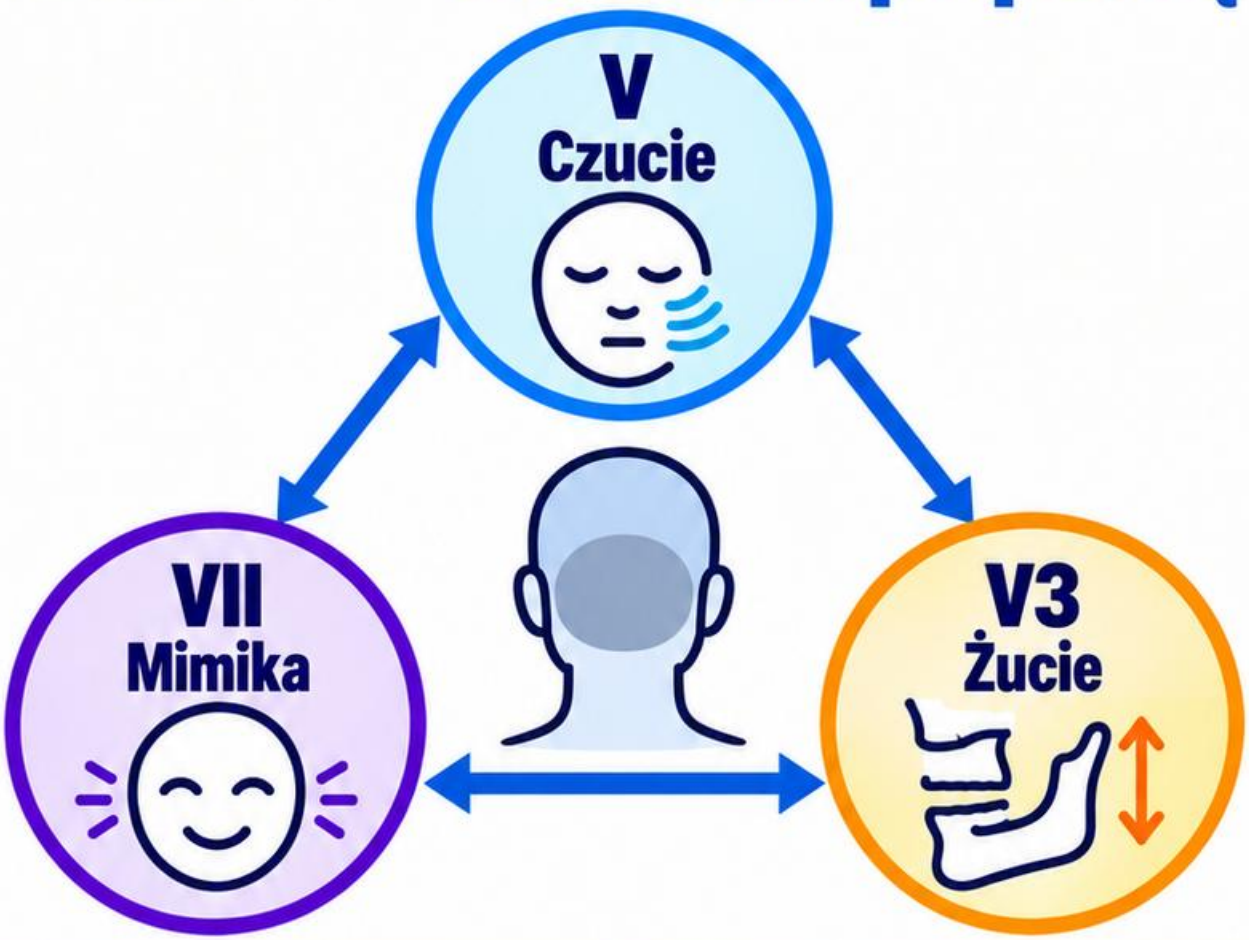

1. Trzy zadania

Czucie twarzy, mimika i żucie wymagają rozróżnienia dróg. **V** prowadzi główne czucie twarzy, VII steruje mimiką, a V3 uczestniczy w żuciu.

2. Inny region

Potylica ma udział górnych nerwów szyjnych. Nie należy rozciągać mapy V na całą głowę ani mapy szyjnej na całą twarz.

3. Ćwiczenie integrujące

Połącz „drętwienie policzka", „trudność uśmiechu" i „trudność żucia" z odpowiednim pytaniem funkcjonalnym. Nie stawiaj rozpoznania z samej nazwy objawu.

4. Wniosek

Jedna okolica zawiera różne nerwy i tkanki. Nowe nagłe osłabienię twarzy wymaga właściwej pilnej oceny, szczególnie z zaburzeniami mowy albo innymi deficytami.

Źródła: B5-3, B5-6

SCHEMAT 6 – Szyja: mapa powiązań

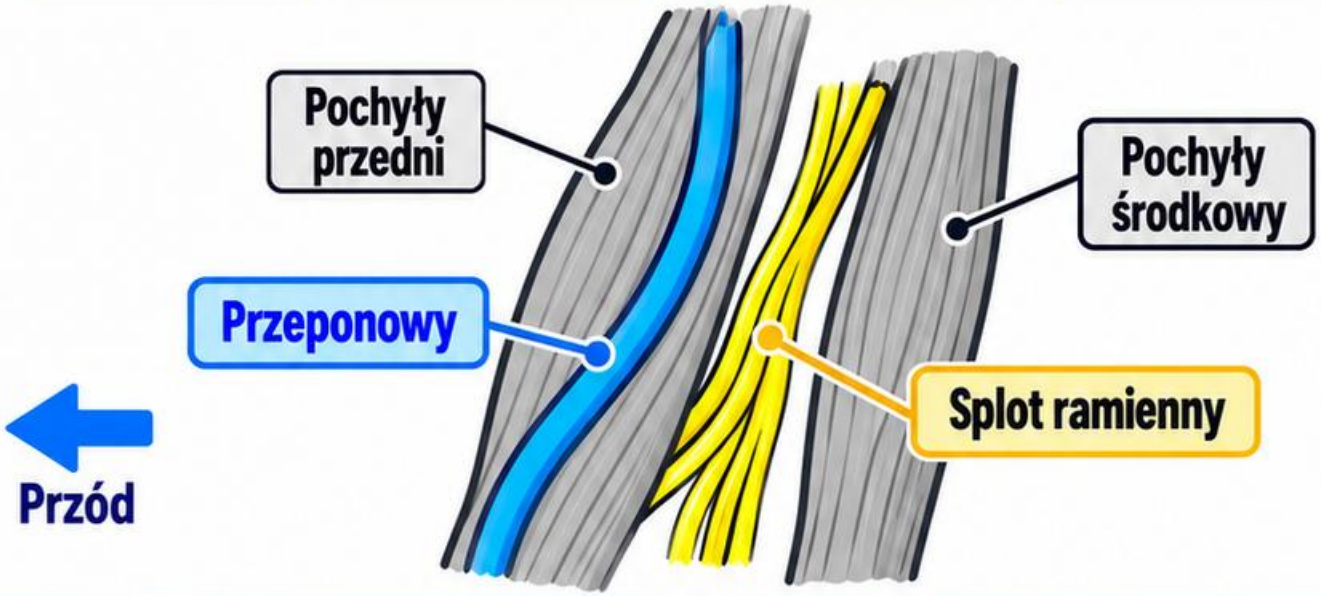

1. Warstwy

Punkty kostne, mięśnie, naczynia i nerwy to osobne poziomy opisu szyi. Powierzchnia nie pokazuje dokładnie wszystkich struktur leżących głębiej.

2. Relacje

Nerw przeponowy biegnie po przedniej powierzchni pochyłego przedniego. Splot ramienny ma inną relację między mięśniami pochyłymi; nie wolno ich utożsamiać.

3. Ćwiczenie integrujące

Przyporządkuj zmianę czucia barku, chrypkę i ograniczenie obrotu do różnych pytań. Nie wybieraj nerwu błędnego jako wspólnego wyjaśnienia bez danych.

4. Wniosek

Szyja łączy wiele funkcji, ale bliskość struktur nie jest dowodem wspólnej przyczyny. Atlas nie stanowi instrukcji wkłucia ani manipulacji; pozwala rozpoznawać, jakie informacje trzeba oddzielić.

Źródła: B5-3, B5-6

SCHEMAT 7 – Kończyna górna: integracja

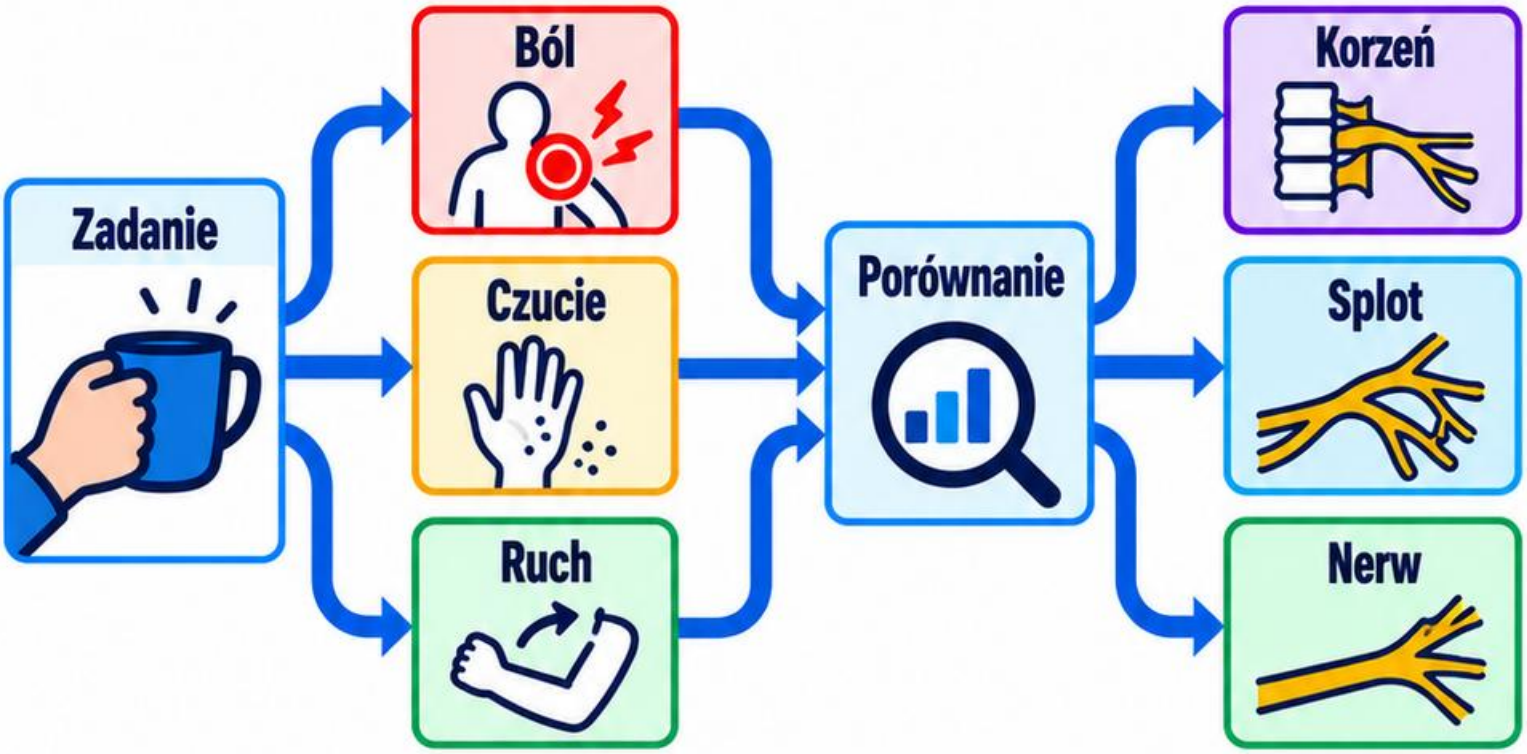

1. Początek

Opisz zadanie utrudnione przez objaw, na przykład utrzymanie kubka. Następnie rozdziel ból, czucie i konkretny ruch, zamiast etykiety „słaba ręka".

2. Mapa

Porównuj poziom korzenia, splotu i nerwu końcowego. Mięśnie dzielące segment mogą być unerwione różnymi nerwami, co pomaga porządkować hipotezy.

3. Ćwiczenie integrujące

Przy drętwieniu małego palca dodaj pytania o jego powierzchnię, przedramię i rozstawianie palców. Zapisz również początek i dynamikę.

4. Wniosek

Spójność danych może wskazać kierunek dalszej oceny, lecz pojedyncza zgodność nie rozstrzyga lokalizacji. Nowe nagłe osłabienie wymaga rozważenia pilności, niezależnie od podobieństwa do atlasowej ilustracji.

Źródła: B5-2, B5-3, B5-4, B5-6

SCHEMAT 8 – Klatka piersiowa: integracja

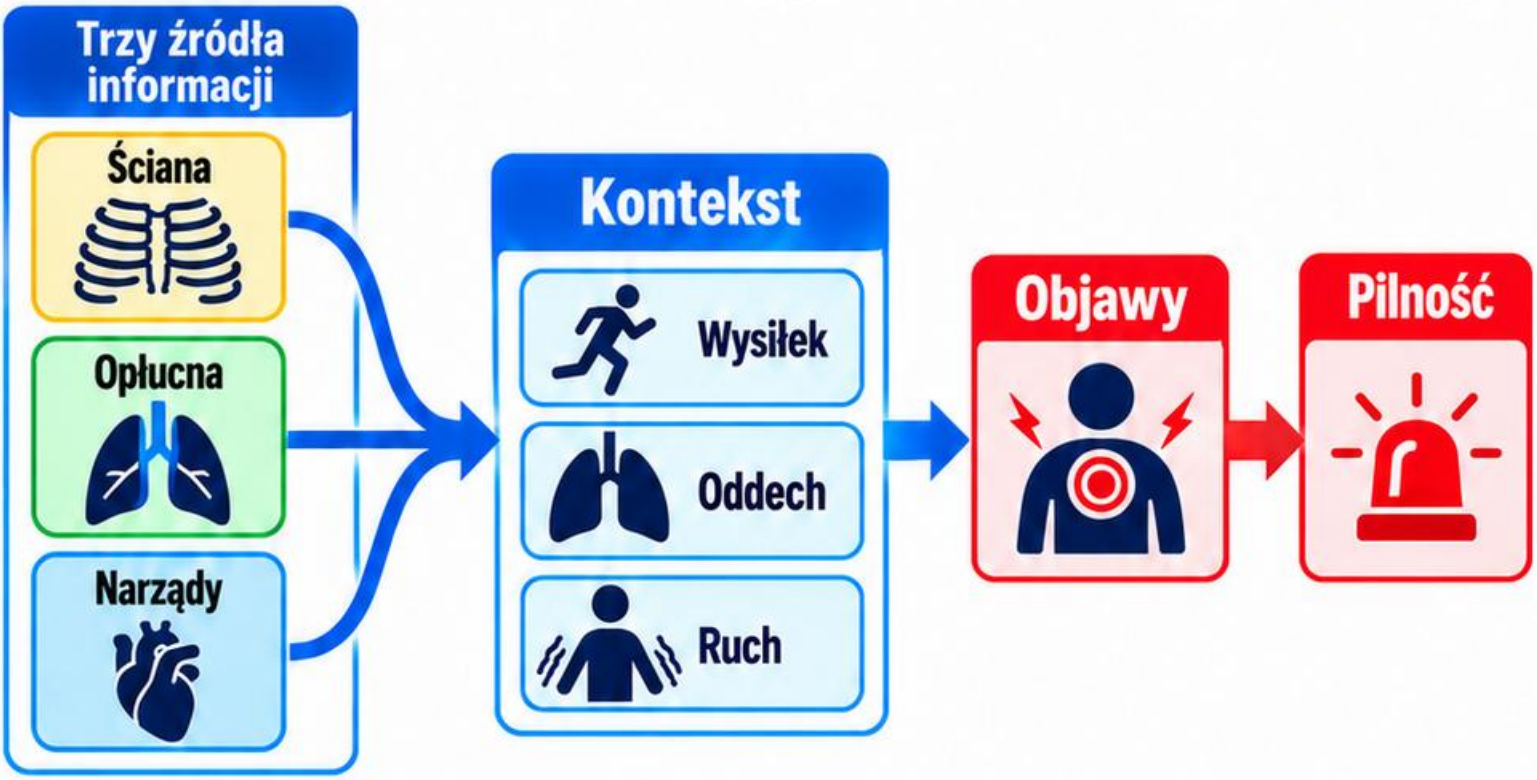

1. Trzy źródła informacji

Ściana
Opłucna
Narządy

Ściana klatki, opłucna i narządy mają różne relacje czuciowe. Jedno miejsce odczuwania bólu może wymagać kilku hipotez.

2. Kontekst

Wysiłek
Oddech
Ruch

Zapisz związek z wysiłkiem, oddechem i ruchem oraz objawy ogólne. Żadna pojedyncza cecha nie zastępuje oceny całego obrazu.

3. Ćwiczenie integrujące

Ból odtwarzany uciskiem i nowa duszność zapisz osobno. Wyjaśnij, dlaczego pierwszy wynik nie powinien automatycznie unieważnić znaczenia drugiego.

4. Wniosek

Mapa międzyżebrowa jest narzędziem orientacji, nie testem wykluczającym stan nagły. Nowy ucisk, omdlenie, poty lub nagła duszność wymagają odpowiedniej pilnej pomocy, a nie dokończenia ćwiczenia.

5. Utrwal

Co zmienia nowa duszność?

Źródła: B5-3, B5-6

SCHEMAT 9 – Brzuch: integracja

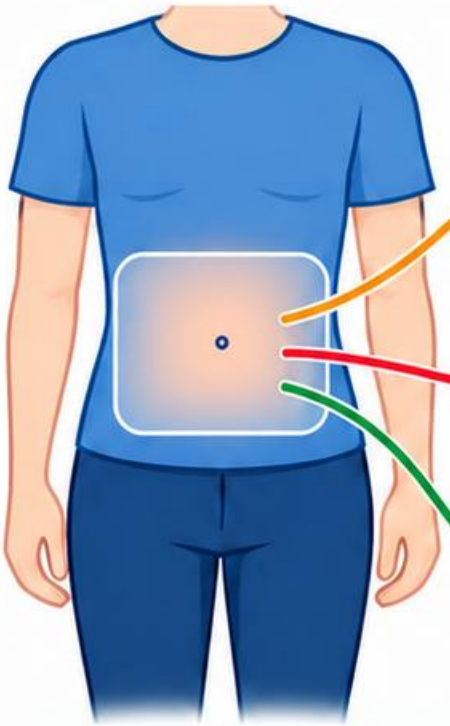

Warstwy i narządy

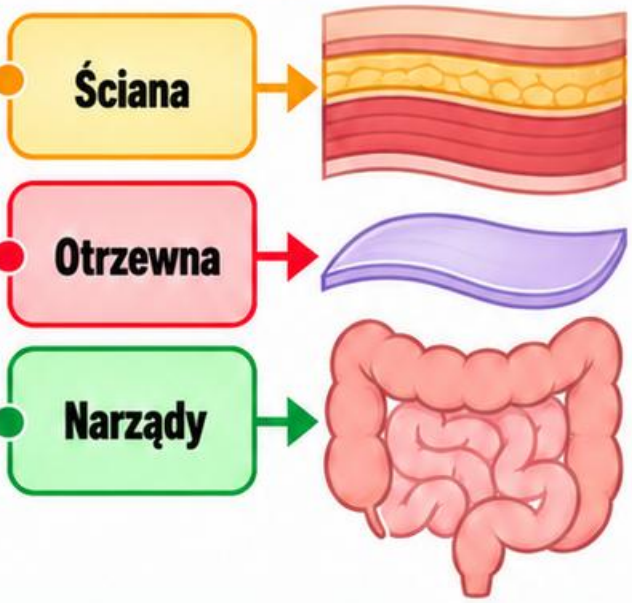

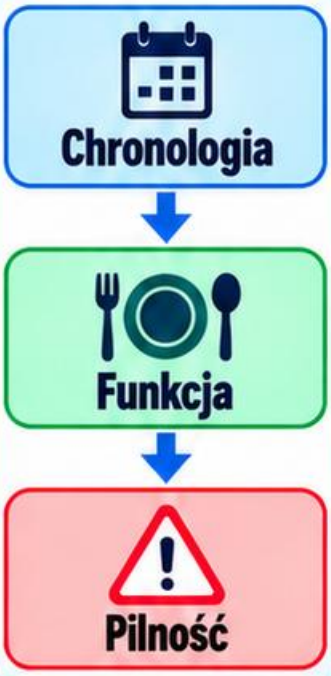

1. Warstwy i narządy

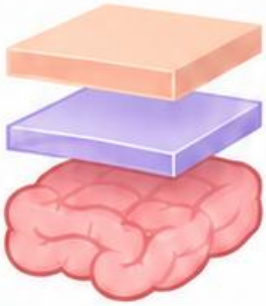

Ściana brzucha, otrzewna i narządy to różne struktury. Powierzchowna blizna nie pokazuje wszystkich zmian w głębi ani ich znaczenia.

2. Czas i funkcja

Zapisz początek, przebieg, związek z jedzeniem, ruchem i wypróżnieniem. Informacje te kierują pytaniami, nie są samodzielnym rozpoznaniem narządu.

3. Ćwiczenie integrujące

Oddziel ból podbrzusza, drętwienie skóry i nową gorączkę. Każdy objaw otrzymuje własny opis, a ich wspólna lokalizacja nie przesądza mechanizmu.

4. Wniosek

Nagły silny ból, krwawienie lub kolaps wymagają pilnej oceny. Zanim użyjesz mapy segmentarnej, rozważ aktualny stan osoby i informację, której jeszcze brakuje.

5. Utrwal

Jakich danych o początku i przebiegu jeszcze brakuje?

Źródła: B5-3, B5-4, B5-6

Wizualne podsumowania integrujące

SCHEMAT 10 – Miednica: integracja

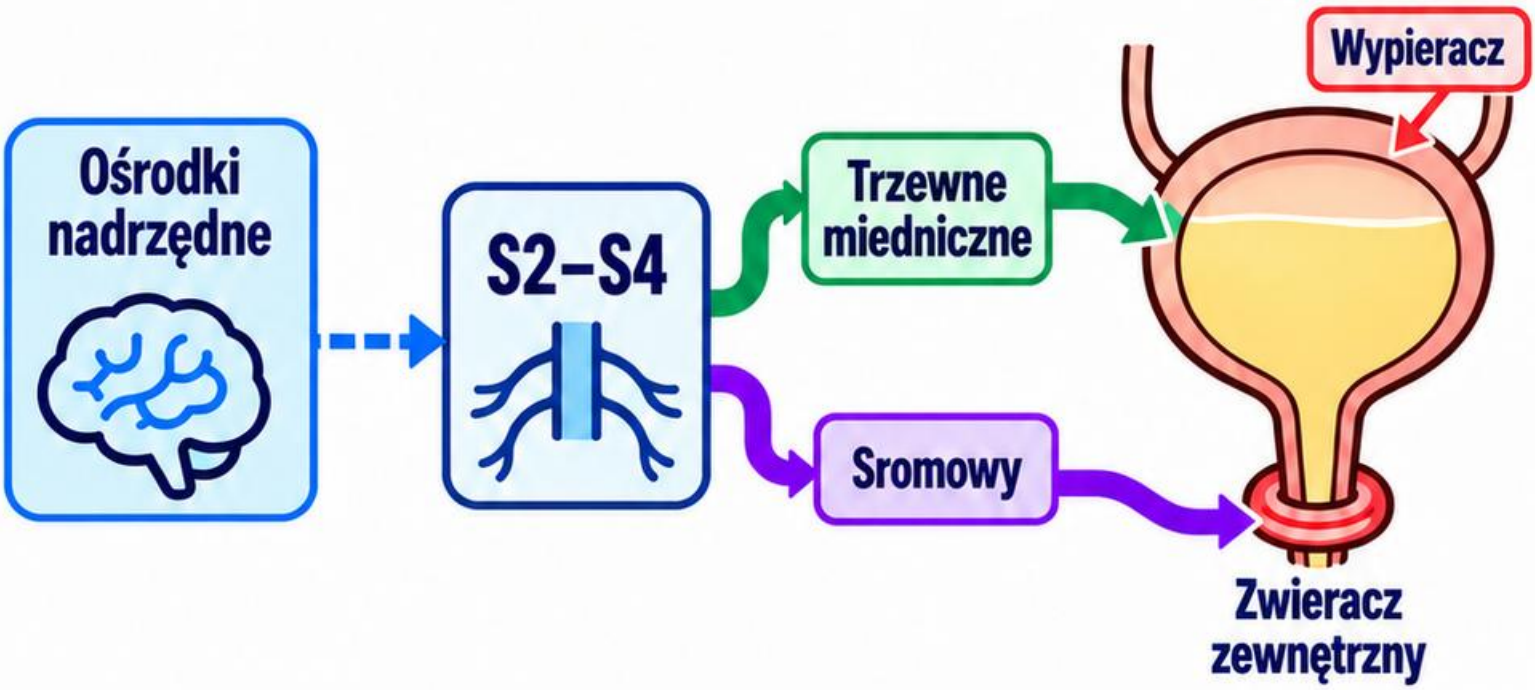

1. Trzy układy

Funkcja pęcherza i dna miednicy łączy kontrolę somatyczną, autonomiczną oraz ośrodki nadrzędne. Nie zależy od jednego mięśnia lub nerwu.

2. Różne drogi

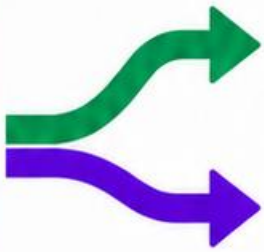

Sromowy i nerwy trzewne miedniczne mogą mieć zbliżone poziomy S2–S4, lecz różne włókna i zadania. Wspólne numery nie oznaczają tożsamości.

3. Ćwiczenie integrujące

Oddziel czucie krocza, świadomą kontrolę zwieracza i pracę wypieracza. Które dane dotyczą zgłoszenia, a które wymagałyby specjalistycznej oceny?

4. Wniosek

Nowa zmiana czucia siodłowego i zatrzymanie moczu wymagają pilnej oceny, zwłaszcza z objawami pleców lub nóg. Diagram nie służy samodzielnemu badaniu intymnemu ani wykluczaniu zagrożenia.

Źródła: B5-3, B5-6

SCHEMAT 11 – Kończyna dolna: integracja

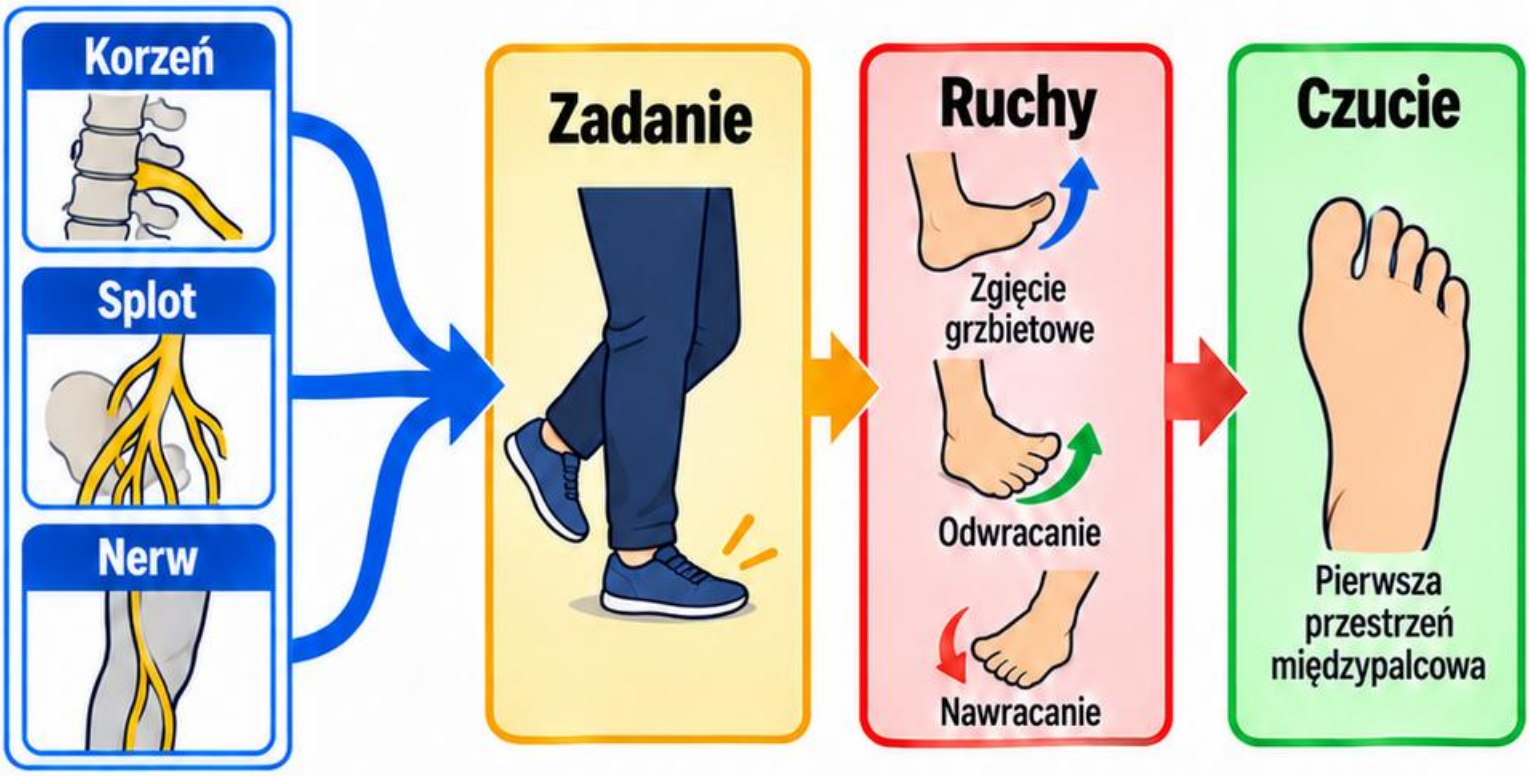

1. Od zadania

Opadanie stopy jest opisem trudności funkcjonalnej, nie jedną diagnozą. Porównanie obejmuje kilka ruchów, obszary czucia oraz historię początku.

2. Poziomy

Korzeń, splot i nerw końcowy mogą uczestniczyć w podobnym obrazie. Drobne różnice funkcji pomagają kierować dalszą oceną, bez automatycznej odpowiedzi.

3. Ćwiczenie integrujące

Zestaw zgięcie grzbietowe, odwracanie i nawracanie stopy oraz czucie pierwszej przestrzeni międzypalcowej. Dodaj pytanie o nowe objawy i warunki wykonania.

4. Wniosek

Jedna plama na stopie nie rozstrzyga między L5 i drogą strzałkową. Brak zgodności też jest informacją. Narastająca słabość lub objawy siodłowe zmieniają pilność, niezależnie od wcześniejszej hipotezy.

5. Utrwal

Nazwij jedną sytuację kliniczną, w której ta karta pomaga uniknąć pochopnej odpowiedzi.

Źródła: B5-2, B5-3, B5-6

SCHEMAT 12 – Blizna: obserwacja i hipoteza

Wygląd

- Długość
- Kolor
- Ciągłość

Objawy

- Pieczenie przy ubraniu
- Dyskomfort w określonej sytuacji

Funkcja

- Zakres ruchu
- Wykonywanie codziennych czynności
- Dyskomfort w aktywności

Hipoteza

- Blizna powoduje ból barku

Alternatywy

- Inne przyczyny bólu barku
- Przeciążenie
- Nawyki ruchowe
- Czynniki niezwiązane z blizną

Braki

- Niepełne dane
- Brak informacji o innych czynnikach
- Dane niezgodne
- Dane, które należy jeszcze zebrać

1. Cztery pola

Wygląd | Objawy
Funkcja | Hipoteza

Wygląd, objawy, funkcja i przypuszczenie o przyczynie powinny pozostawać osobno. Jedna estetyczna mapa nie może zacierać tych różnic.

2. Dane

Długość, kolor i ciągłość są cechami powierzchni. Pieczenie przy ubraniu jest opisem doświadczenia w określonej sytuacji, a nie dowodem odległego mechanizmu.

3. Ćwiczenie integrujące

Do zdania „blizna powoduje ból barku” dopisz, co jest obserwacją, co hipotezą i jakie inne możliwości trzeba rozważyć.

4. Wniosek

Pojęcie pola zakłócającego należy oznaczać jako koncepcję podejścia, nie diagnozę potwierdzoną obecnością blizny. Dane niezgodne i brakujące muszą pozostać widoczne, nawet gdy pierwsza historia wydaje się przekonująca.

5. Utrwal

Nazwij jedną pomyłkę, której pomaga uniknąć ta karta.

Źródła: B5-4, B5-7, B5-8

Wizualne podsumowania integrujące

SCHEMAT 13 – Segmenty a ból rzutowany

Dermatom

C6
Punkt czucia

Ból rzutowany

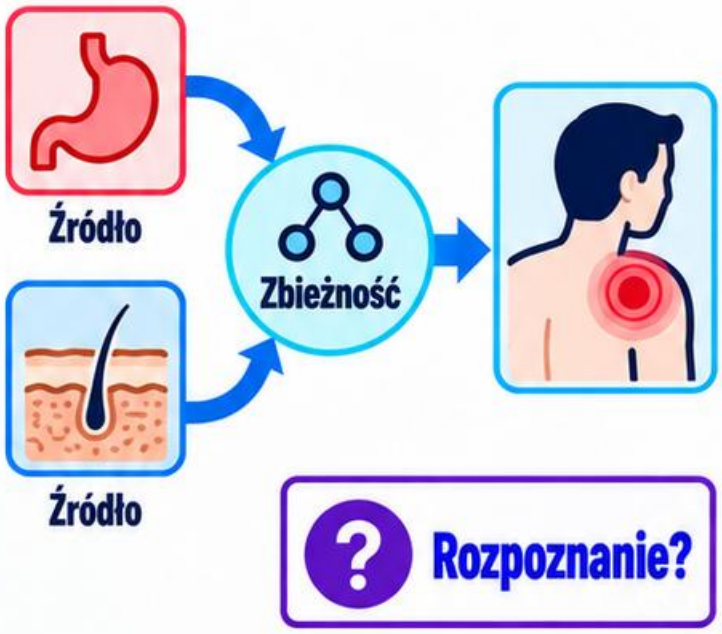

1. Nie ten sam model

Dermatom porządkuje udział korzenia w czuciu skóry, a mapa bólu rzutowanego opisuje możliwe miejsce odczuwania sygnałów z innego źródła.

2. Powiązania

Zbieżność informacji trzewnych i somatycznych pomaga wyjaśnić część zjawisk. Nie oznacza, że ucisk jednego pola skórnego identyfikuje chorobę narządu.

3. Ćwiczenie integrujące

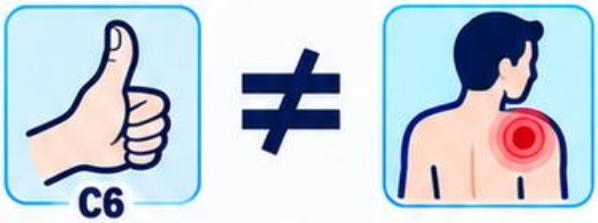

Zestaw punkt C6 na kciuku z bólem barku możliwym przy podrażnieniu struktur przeponowych. Dlaczego nie są to dwa identyczne „punkty narządu"?

4. Wniosek

Schemat pokazuje różne rodzaje informacji. Lokalizację, mechanizm i rozpoznanie trzeba odróżniać. Poprawny numer segmentu nie zastępuje dowodu przyczynowego ani właściwej oceny aktualnych objawów.

Źródła: B5-1, B5-2, B5-3, B5-7

SCHEMAT 14 – Od wywiadu do hipotezy

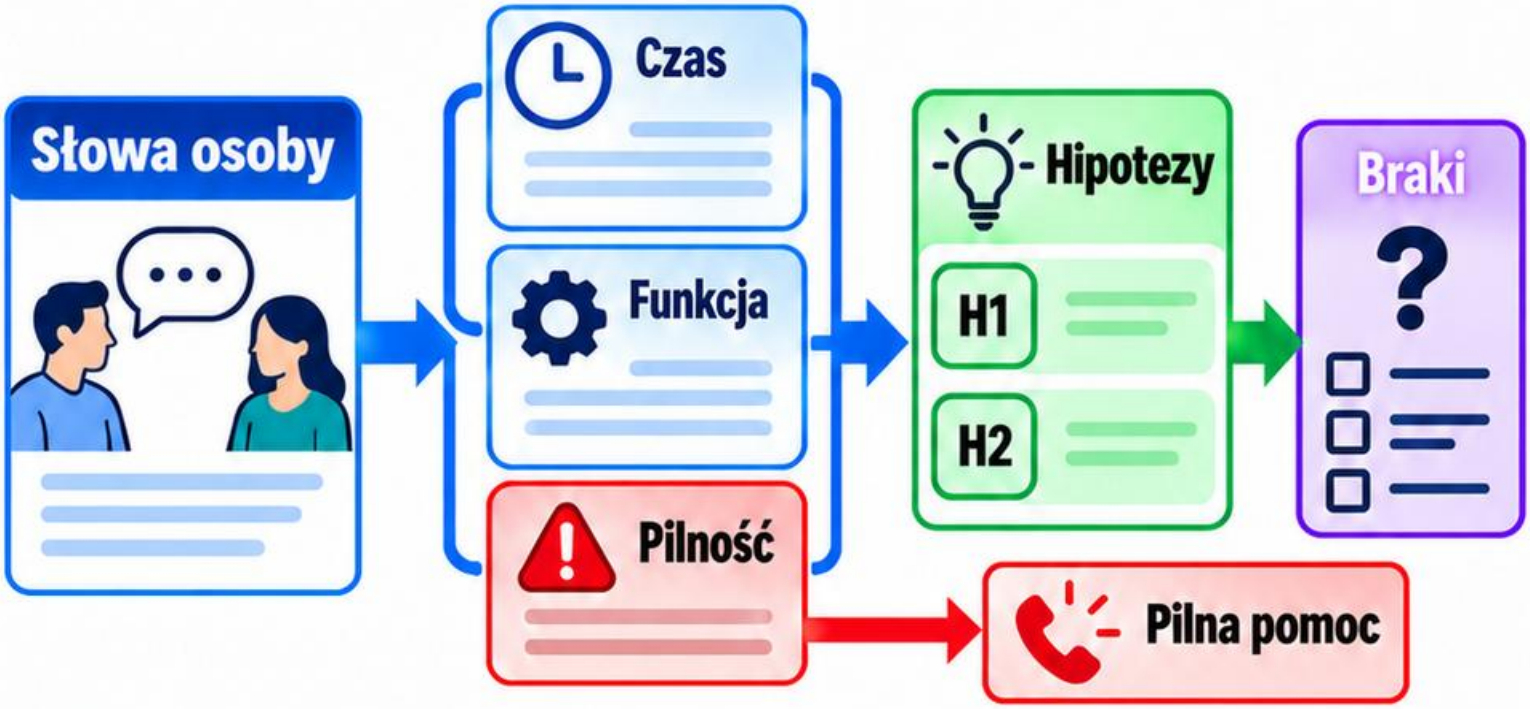

1. Początek

Zachowaj własne słowa osoby i jej priorytet. Następnie uporządkuj czas, obszar, charakter, funkcję i istotne dane zdrowotne bez dopisywania diagnozy.

2. Filtr pilności

Nowe objawy alarmowe mogą przerwać spokojną analizę. Zbieranie pełnego zestawu notatek nie ma pierwszeństwa przed odpowiednią pomocą.

3. Porównanie

H1

H2

Zbuduj co najmniej dwie hipotezy, jeśli dane na to pozwalają, Dla każdej zapisz wsparcie, niezgodności i potrzebne informacje; nie wymuszaj symetrii.

4. Ćwiczenie

„Drętwienie dłoni nocą" wymaga doprecyzowania palców, powierzchni, funkcji i początku. Wniosek pozostaje warunkowy do czasu właściwej oceny. Uzupełnienie jednej informacji nie musi od razu rozstrzygnąć wszystkich możliwości.

5. Utrwal

Która informacja wymaga przerwania spokojnej analizy?

Źródła: B5-4, B5-5, B5-6

Wizualne podsumowania integrujące

SCHEMAT 15 – Od hipotezy do ponownej oceny

1. Punkt wyjścia

Zapisz objaw i konkretne zadanie w znanych warunkach. Przy kolejnym porównaniu zachowaj tę samą miarę oraz odnotuj zmiany kontekstu.

2. Plan sprawdzenia

Ustal, jaka informacja może wesprzeć albo osłabić hipotezę. Szukaj również niezgodności, zamiast wybierać wyłącznie dane pasujące do pomysłu.

3. Wynik

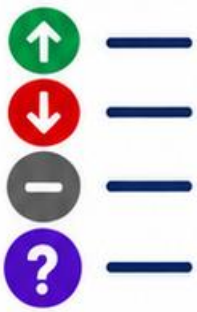

Poprawa, pogorszenie, brak zmiany i niepewność są możliwymi odpowiedziami. Nie ukrywaj działań niepożądanych lub nowego objawu pod ogólnym „lepiej".

4. Ćwiczenie

Mniejszy ból przez godzinę nie potwierdza trwałości ani mechanizmu. Dopisz plan kontroli i warunki wcześniejszego kontaktu. Każda decyzja powinna mieścić się w kompetencjach i opierać na aktualnym stanie osoby.

5. Utrwal

Nazwij jedną pomyłkę, której pomaga uniknąć ten schemat.

Źródła: B5-4, B5-5, B5-7, B5-8

SCHEMAT 16 – Przypadek końcowy z omówieniem

Przypadek edukacyjny

Olga, 47 lat, fryzjerka z Łodzi, zgłasza pieczenie dłoni i trudność rozstawiania palców. Ma dawną stabilną bliznę podbrzusza, bez dolegliwości miejscowych.

1. Zadanie

Rozdziel obecny problem, historię i obserwacje. Ustal początek, powierzchnię palców, funkcję oraz nowe objawy; nie przypisuj przyczyny widocznej bliźnie.

2. Omówienie

Możliwe hipotezy obejmują różne poziomy neurologiczne i wpływ bólu. Wymagają danych czuciowych, ruchowych oraz właściwej oceny. Sama obecność bliźny nie wybiera mechanizmu.

3. Dalszy krok

Zapisz cel ważny dla Olgi, na przykład utrzymanie narzędzia podczas pracy, oraz potrzebę konsultacji zgodną z sytuacją. Wynik ćwiczenia to uporządkowane pytania, nie pewne rozpoznanie ani wybór zabiegu.

4. Co nie jest wynikiem

To nie jest pewne rozpoznanie, nie jest to wybór zabiegu i nie jest to przypisanie przyczyny do widocznej blizny. To uporządkowanie informacji i pytań wymagających dalszej oceny.

5. Utrwal

Nazwij jedną pomyłkę, której pomaga uniknąć ta karta.

Źródła: B5-3, B5-4, B5-5, B5-6, B5-7

Źródła i granice schematów

1. Anatomia i pojęcia

[B5-1] IASP — Terminology.

[B5-2] ASIA — ISNCSCI Resources, arkusz2026 i Key Sensory Points.

[B5-3] TTUHSC — Medical Gross Anatomy, Anatomy Tables.

2. Rozmowa i ocena

[B5-4] NICE NG193 — ból i funkcja.

[B5-5] NICE NG197 — wspólne podejmowanie decyzji.

[B5-6] NICE NG127 i CG95; NHS — Stomach Ache: nowe objawy i pilność.

3. Hipotezy i obserwacje

[B5-7] Badania: PMID 37493480, 38744266 i 15102391; TTUHSC — Referred Pain.

[B5-8] Rzecznik Praw Pacjenta — Prawa Pacjenta; NHS — Scars.

4. Dostęp do źródeł

iasp-pain.org/resources/terminology/

asia-spinalinjury.org/isncsci-resources/

anatomy.ttuhscep.edu

nice.org.uk/guidance

pubmed.ncbi.nlm.nih.gov

gov.pl/web/rpp/prawa-pacjenta

5. Jak interpretować diagram

Połączenie na schemacie porządkuje rozumowanie, ale nie dowodzi przyczyny objawu. Punkty czucia nie są pełnymi terytoriami. Przypadki są fikcyjne, a diagramy autorskie. Stan źródeł: 20.10.2026.